

I тур
Қазақ тілі мен әдебиеті
Эссе тақырыптары

9-сынып

1. Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» романындағы Ұлпан бейнесі
2. І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасындағы трагизм
3. Ұстаздық еткен жалықпас (Қ.Бітібаеваның ұстаздық жолы бойынша)

Жазбаша жұмыс – эссе	120 минут
Оқушылар берілген үш тақырыптың ішінен 1-еуін таңдайды. Ол тапсырмалар 50 балмен бағаланады. Әр тапсырманың жауабы үшін бірдей сандағы балдар беріледі. Оқушылар өздері таңдаған тақырып бойынша құрамы 250-300 сөзден тұратын эссе жазады. Емтихан жұмысы оқушылардың таңдаған тақырыптарына сәйкес жүйелі және сенімді түрде аргументтер/қарсы аргументтер келтіру немесе әдеби білімдерін қолдана отырып, эссе жаза алу қабілеттерін бағалайды. Оқушылар шимай парақты қолдана алады. Шимай парақты оқушы жұмыспен бірге тапсырады, бірақ тексерілмейді.	

Эссені бағалау (50 балдық)

Критерий	Дескрипторлар	Балл
Эссе мазмұны	Эссенің тақырыбын толық аша алады, өзіндік көзқарасты нақты, оқырманды қызықтыра алады. Көтерілген мәселеден ауытқымайды. Мәселеге дербес баға бере алады.	10
Әдеби материалды пайдалануы	Көркем шығармалардан, өлең жолдарынан тақырыпқа байланысты үзінділерді қолдана алады.	10
Құрылымы	Тезисі мен аргументтерді дәлелді қолдана алады. Азат жолдарды логикалық түрде байланыстырады. Дәлелдерге сүйеніп, өзіндік тұжырым жасайды.	10
Тіл шеберлігі	Суретті-бейнелі сөздерді (көркемдегіш құралдар, тұрақты тіркестер, мақал-мәтелдер т.б.) шебер пайдаланады.	10
Тілдік сауаттылығы	Еш қатесі жоқ немесе орфографиялық жеңіл 1 қатеге (1/0) немесе тыныс белгісінен 1 қатесі (0/1)	10
Барлығы		50 балл

I тур
Қазақ тілі мен әдебиеті
Эссе тақырыптары

10-сынып

1. Ә.Кекілбаевтың «Аңызыдың ақыры» романындағы Әмірші бейнесі
2. Абайдың «Ескендір» поэмасындағы философиялық түйін ерекшелігі
3. Ұстаздық еткен жалықпас (Қ.Бітібаеваның ұстаздық жолы бойынша)

Жазбаша жұмыс – эссе	120 минут
Оқушылар берілген үш тақырыптың ішінен 1-еуін таңдайды. Ол тапсырмалар 50 балмен бағаланады. Әр тапсырманың жауабы үшін бірдей сандағы балдар беріледі. Оқушылар өздері таңдаған тақырып бойынша құрамы 250-300 сөзден тұратын эссе жазады. Емтихан жұмысы оқушылардың таңдаған тақырыптарына сәйкес жүйелі және сенімді түрде аргументтер/қарсы аргументтер келтіру немесе әдеби білімдерін қолдана отырып, эссе жаза алу қабілеттерін бағалайды. Оқушылар шимай парақты қолдана алады. Шимай парақты оқушы жұмыспен бірге тапсырады, бірақ тексерілмейді.	

Эссені бағалау (50 балдық)

Критерий	Дескрипторлар	Балл
Эссе мазмұны	Эссенің тақырыбын толық аша алады, өзіндік көзқарасты нақты, оқырманды қызықтыра алады. Көтерілген мәселеден ауытқымайды. Мәселеге дербес баға бере алады.	10
Әдеби материалды пайдалануы	Көркем шығармалардан, өлең жолдарынан тақырыпқа байланысты үзінділерді қолдана алады.	10
Құрылымы	Тезисі мен аргументтерді дәлелді қолдана алады. Азат жолдарды логикалық түрде байланыстырады. Дәлелдерге сүйеніп, өзіндік тұжырым жасайды.	10
Тіл шеберлігі	Суретті-бейнелі сөздерді (көркемдегіш құралдар, тұрақты тіркестер, мақал-мәтелдер т.б.) шебер пайдаланады.	10
Тілдік сауаттылығы	Еш қатесі жоқ немесе орфографиялық жеңіл 1 қатеге (1/0) немесе тыныс белгісінен 1 қатесі (0/1)	10
Барлығы		50 балл

I тур
Қазақ тілі мен әдебиеті
Эссе тақырыптары

11-сынып

1. О.Бөкейдің «Атау кере» романындағы заман шындығы
2. М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясындағы әке мен бала мәселесі
3. Қ.Бітібаева еңбектеріндегі А.Құнанбаев шығармашылығын оқыту мәселесі

Жазбаша жұмыс – эссе	120 минут
Оқушылар берілген үш тақырыптың ішінен 1-еуін таңдайды. Ол тапсырмалар 50 балмен бағаланады. Әр тапсырманың жауабы үшін бірдей сандағы балдар беріледі. Оқушылар өздері таңдаған тақырып бойынша құрамы 250-300 сөзден тұратын эссе жазады. Емтихан жұмысы оқушылардың таңдаған тақырыптарына сәйкес жүйелі және сенімді түрде аргументтер/қарсы аргументтер келтіру немесе әдеби білімдерін қолдана отырып, эссе жаза алу қабілеттерін бағалайды. Оқушылар шимай парақты қолдана алады. Шимай парақты оқушы жұмыспен бірге тапсырады, бірақ тексерілмейді.	

Эссені бағалау (50 балдық)

Критерий	Дескрипторлар	Балл
Эссе мазмұны	Эссенің тақырыбын толық аша алады, өзіндік көзқарасты нақты, оқырманды қызықтыра алады. Көтерілген мәселеден ауытқымайды. Мәселеге дербес баға бере алады.	10
Әдеби материалды пайдалануы	Көркем шығармалардан, өлең жолдарынан тақырыпқа байланысты үзінділерді қолдана алады.	10
Құрылымы	Тезисі мен аргументтерді дәлелді қолдана алады. Азат жолдарды логикалық түрде байланыстырады. Дәлелдерге сүйеніп, өзіндік тұжырым жасайды.	10
Тіл шеберлігі	Суретті-бейнелі сөздерді (көркемдегіш құралдар, тұрақты тіркестер, мақал-мәтелдер т.б.) шебер пайдаланады.	10
Тілдік сауаттылығы	Еш қатесі жоқ немесе орфографиялық жеңіл 1 қатеге (1/0) немесе тыныс белгісінен 1 қатесі (0/1)	10
Барлығы		50 балл